

hed over for dannelsen af et »Arktisk Vindue« inden for rammerne af EU's Nordlige Dimension.

Transportområdet

Ifølge handlingsplanen for det nordiske samarbejde på transportområdet for perioden 2004-2008 satses der fortsat på projektsamarbejde og erfaringsudveksling inden for følgende fire temaområder: Trafiksikkerhed, miljø & transport, Østersøsamarbejde og telematik. Udgangspunktet er bl.a. Nordisk Råds rekommandation om at fremme en effektiv, konkurrencedygtig, sikker og miljøvenlig transport og trafik i Norden og nærområdet.

Som konkrete aktiviteter i det forgangne år kan bl.a. nævnes, at temagruppen om miljø og transport har foretaget undersøgelse af luftfartens udledning af drivhusgasser samt set på forbedret beslutningsgrundlag for investeringer i cykelinfrastruktur. Temagruppen vedrørende Østersøsamarbejdet har foretaget en kortlægning af de institutionelle rammer for samarbejdet i de mange Østersøfora samt foretaget en dybdegående undersøgelse af konceptet Østersømotorveje. Temagruppen vedrørende trafik-sikkerhed har forberedt en trafiksikkerhedskonference i Skt. Petersborg i september 2004, ligesom temagruppen vedrørende telematik har fortsat sine projekter vedrørende intelligente transportsystemer samt forholdet mellem transporttelematik og individet.

Med de mange nye EU-medlemslande vil en forstærket regional koordination være nødvendig og formålstjenlig, og det danske formandskab vil tage initiativ til drøftelser med de baltiske lande i relation til konkrete EU-forslag.

Forskning

FORSKNINGS- OG INNOVATIONS-SAMARBEJDET

Arbejdet med at skabe nye rammer for det nordiske forskningssamarbejde er fortsat på baggrund af Hvidbogen fra 2003 om NORIA, Nordic Research and Innovation Area. Visionen er, at nordisk forskning og innovation skal gøres globalt førende gennem et øget nordisk samarbejde. Hvidbogen lagde bl.a. op til etablering af et nyt centralt organ, der skal være ansvarlig for de fællesnordiske forskningsmidler. På bag-

grund af hvidbogen er der vedtaget et nyt finansieringsprincip, således at de fællesnordiske forskningsmidler i fremtiden skal anvendes til marginalfinansiering ved at supplere nationale midler, der puljes til fælles initiativer på områder, som landene prioriterer nationalt.

Ministerrådet for uddannelse og forskning har givet sin principielle støtte til visionen bag NORIA og besluttet at oprette »NordForsk« (Nordic Research Board) fra 2005, samtidig med at Forskningspolitisk Råd og Nordisk Forskeruddannelsesakademis aktiviteter integreres i det nye organ. Dermed er strukturen blevet forenklet, og det nye organ får en vigtig opgave med at koordinere landenes ønsker og prioriteringer.

De nordiske forskningsinstitutioner er i gang med at blive indlejret nationalt samtidigt med at deres nordiske basisbevillinger reduceres i de kommende år. De besparede midler skal indgå i NordForsk's arbejde med at realisere NORIA.

I en rapport, Innovationsbogen, om det fremtidige nordiske samarbejde på innovationsområdet er der stillet en række forslag til øget samarbejde. I visionen om NORIA ligger også ønsket om at skabe øget samarbejde mellem forskning og innovation. Fra dansk side ser man ønsket om øget integration mellem forskning og innovation som en central opgave i et fremtidigt NORIA. NordForsk og Nordic Innovation Centre bliver formentlig de centrale organer, der skal skabe modeller for det øgede samarbejde mellem forskning og innovation.

DE VIDEREGÅENDE UDDANNELSER

Den nordiske overenskomst om adgang til videregående uddannelse, der trådte i kraft i 1997, blev forlænget i 2003 for perioden 2004-2006. Overenskomsten sikrer de nordiske studerende adgang til at blive optaget på uddannelsesinstitutioner i de andre nordiske lande. Den tilknyttede betalingsordning sikrer en vis kompensati-on til Danmark, som har en stor nettotilgang af nordiske studerende.

Det nordiske mobilitetsprogram inden for de videregående uddannelser, Nordplus, der yder stipendier til studerende og lærere, blev fornyet og fik en ny organisatorisk ramme, der gør det lettere at søge disse stipendier.

Det er vigtigt, at det nordiske universitetssamarbejde om uddannelse og forskning udvikles i de kommende år med henblik på, at de nordiske lande kan klare sig i den globale konkurrence.